

ПРОЦЕДУРЕ ЗА ПАТРОНАЖНУ ПОСЕТУ ПОРОДИЦИ ТОКОМ ЕПИДЕМИЈЕ COVID-19

Процедура је начин поступања, односно извођења или извршења неке активности. То је појам који подразумева стандардни поступак, низ корака предузетих за постизање неког циља.

Предмет и подручје примене: процедуре се примењују у поливалентној патронажној служби у кућним условима, односно породици.

Поливалентне патронажне сестре након извршених патронажних посета фактуришу услуге Републичком фонду за здравствено осигурање већином у *Heliant Health* програму (здравствени информациони систем који подржава све интеракције између пацијента и здравствене установе, унутар здравствене установе и између здравствене установе и Републичког фонда за здравствено осигурање). За рад у породици користе се две шифре: прва за патронажну посету новорођенчету и бабињари са ознаком: 1000033, а друга за патронажну посету породици за остале популационе групе са шифром: 1000041. Свака шифра има одређене атрибуте за сваку популациону групу.

У даљем тексту приказане су четири процедуре у табелама за рад поливалентне патронажне сестре у кућним условима, односно породици.

Прве две процедуре односе се на патронажну посету новорођенчету и бабињари. Прва процедура за патронажну посету новорођенчету и бабињари за време епидемије COVID-19, а друга за патронажну посету новорођенчету и бабињари у случају када су бабињаре, новорођенчад или чланови породице позитивни или на основу симптома/контакта под сумњом на COVID-19).

Друге две процедуре односе се на патронажну посету породици за време епидемије COVID-19. То подразумева следеће популационе групе: труднице, одојчад, мала, предшколска и школска деца, одрасли (19–65), старије и старе особе (65 и више година) и остале. Прва процедура за патронажну посету породици за време епидемије COVID-19, а друга за патронажну посету породици у случају када су корисници или чланови породице позитивни или на основу симптома/контакта под сумњом на COVID-19).

Редослед сваке процедуре приказан је према процесу здравствене неге (четири основне фазе: утврђивање потреба, планирање активности, реализација плана активности и евалуација).

Законски документи значајни за рад поливалентне патронажне службе (организација, садржај и обим рада):

1. Закон о здравственој заштити („Сл. гласник РС”, бр. 25/2019), https://www.paragraf.rs/propisi/zakon_o_zdravstvenoj_zastiti.html
2. Закон о здравственом осигурању („Сл. гласник РС”, бр. 25/2019), https://www.paragraf.rs/propisi/zakon_o_zdravstvenom_osiguranju.html
3. Закон о јавном здрављу („Сл. гласник РС”, бр.15/2016), https://www.paragraf.rs/propisi/zakon_o_javnom_zdravlju.html

4. Закон о заштити становништва од заразних болести („Сл. гласник РС”, бр. 15/ 2016/68/2020), https://www.paragraf.rs/propisi/zakon_o_zastiti_stanovnistva_od_zaraznih_bolesti.html
5. Правилник о ближим условима за обављање здравствене делатности у здравственим установама и другим облицима здравствене службе („Сл. гласник РС”, бр. 43/2006, 112/2009, 50/2010, 79/2011, 10/2012 - др. правилник, 119/2012 - др. правилник, 22/2013 и 16/2018), https://www.paragraf.rs/propisi/pravilnik_o_blizim_uslovima_za_obavljanje_zdravstvene_delatnosti_u_zdravstvenim_ustanovama_i_drugim_oblicima_zdravstvene_sluzbe.html
6. Правилник о садржају и обиму права на здравствену заштиту из обавезног здравственог осигурања и о партиципацији за 2020. годину („Службени гласник РС”, бр. 13 од 14. фебруара 2020, 87 од 19. јуна 2020), <https://www.pravno-informacioni-sistem.rs/SlGlasnikPortal/eli/rep/sgrs/ministarstva/pravilnik/2020/13/9/reg>
7. Правилник о номенклатури здравствених услуга на примарном нивоу здравствене заштите („Сл. гласник РС”, бр. 24/09), <http://www.sindikatlfs.rs/wp-content/uploads/2015/10/Pravilnik-o-nomenklaturi-zdr.-usl.-na-nivou-PZZ.pdf>
8. Стручно-методолошко упутство за спровођење уредбе о националном програму здравствене заштите жена, деце и омладине, Министарство здравља Републике Србије, Институт за здравствену заштиту мајке и детета Србије „Др Војкан Чупић”, Републичка стручна комисија за здравствену заштиту жена, деце и омладине, <https://www.imd.org.rs/files/strucno-metodolosko-uputstvo.pdf>
9. Уредба о Националном програму подршке дојењу, породичној и развојној нези новорођенчета („Службени гласник РС”, бр. 53 од 11. јула 2018), <https://www.pravno-informacioni-sistem.rs/SlGlasnikPortal/eli/rep/sgrs/vlada/uredba/2018/53/1/%20reg>
10. Улога патронажне сестре у подршци развоју деце током раног детињства, Уницеф, Модули за обуку патронажне службе/прилагођено за Србију, https://www.unicef.org/serbia/sites/unicef.org.serbia/files/2019-09/modul_2.pdf
11. Подршка развоју деце у раном детињству, Инструменти за процену развоја, Удружење педијатара Србије, 2013, https://www.udruzenjepedijatara.rs/pdf/OPSTA/19_Podrska_razvoju_dece_u_ranom_detinjstvu_Instrumenti%20za_procenu_razvoja-2013.pdf
12. Подршка развоју деце у раном детињству, Приручник за примарну здравствену заштиту, Удружење педијатара Србије, https://www.udruzenjepedijatara.rs/pdf/OPSTA/18_Podrska_razvoju_dece_u_ranom_detinjstvu_Pri_rucnik_za_PZZ_2013.pdf

Законски документи значајни за рад поливалентне патронажне службе (организација, садржај и обим рада) за време епидемије COVID-19:

1. Препоруке за здравствене раднике, Републичка стручна комисија за надзор над болничким инфекцијама Министарства здравља Србије), http://www.batut.org.rs/index.php?category_id=204
2. „Стручно-методолошко упутство за контролу уношења и спречавање ширења новог корона вируса SARS-CoV-2 у Републици Србији”, од 3. априла 2020. године у издању Института за јавно здравље Србије „Др Милан Јовановић Батут”, http://demo.paragraf.rs/demo/combined/Old/t/t2020_04/PP_004_2020_002.htm
3. „Процена изложености при пружању здравствене неге и заштите и процена ризика за инфекцију здравствених радника и сарадника”, Републичка стручна комисија за надзор над болничким инфекцијама Министарства здравља Републике Србије, <http://www.batut.org.rs/download/aktuelno/Tabela%20rizika%20zdravstveni%20radnici.pdf>
4. „Упутство за рационалну употребу личне заштитне опреме у здравственим установама у зависности од активности које се изводе”, Министарство здравља Републике Србије, Републичка стручна комисија за надзор над болничким инфекцијама, Београд, 11.5.2020, <http://www.batut.org.rs/download/aktuelno/LZO.pdf>
5. Републичка стручна комисија за подршку дојењу, породичну и развојну негу новорођенчета Министарства здравља Републике Србије, ажурирано: 11.9.2020, Упутство за негу и исхрану новорођенчета мајки које имају сумњиву или потврђену инфекцију COVID-19 у болничкој или кућној изолацији, <http://www.batut.org.rs/download/aktuelno/Uputstvo%20za%20negu%20i%20ishranu%20novorodjencadi%20COVID%20pozitivnih%20majki.pdf>
6. Стручно-методолошко упутство за спровођење Уредбе о Националном програму здравствене заштите жена, деце и омладине, Институт за мајку и дете, Републичка стручна комисија за здравствену заштиту жена, деце и омладине Министарство здравља Републике Србије, <https://www.imd.org.rs/files/strucno-metodolosko-uputstvo.pdf>

Скраћенице, термини и дефиниције

- а) Номенклатура – номенклатура здравствених услуга у примарној здравственој заштити
- б) ППС – поливалентна патронажна служба
- в) Правилник – Правилник о садржају и обиму права на здравствену заштиту из обавезног здравственог осигурања и о партиципацији за 2020. годину

Особе задужене за дистрибуцију и надзор

За надзор су задужени начелник/начелница и главна сестра/техничар службе, а за дистрибуцију здравственоваспитног материјала координатори одељења.

Домови здравља у Републици Србији – Поливалентна патронажна служба

I ПРОЦЕДУРА ЗА ПАТРОНАЖНУ ПОСЕТУ НОВОРОЂЕНЧЕТУ И БАБИЊАРИ ЗА ВРЕМЕ ЕПИДЕМИЈЕ COVID-19

Редослед поступака – опис рада

1.	<p>Поливалентна патронажна сестра реализује патронажну посету на микрорејону који покрива. Патронажне посете реализују се према плану, пријави и дојави, као и по налогу лекара. Поливалентна патронажна сестра прави дневни план патронажних посета бабињарама и новорођенчади:</p> <ul style="list-style-type: none">– за прву патронажну посету бабињарама и новорођенчетади на основу пријаве из породилишта, пријаве из телефонског саветовалишта („Хало беба” за територију Београда) или пријаве члана породице, као и дојаве из локалне заједнице, а– за поновну патронажну посету на основу процене поливалентне патронажне сестре из претходних посета или на основу налога лекара.
2.	<p>Утврђивање потреба за здравственом негом кроз патронажну посету подразумева: прикупљање података о појединцу, породици, групи, заједници. Након тога следи провера и сређивање података, као и идентификација проблема и фактора ризика. У овој првој фази процеса здравствене неге издвајају се приоритети и утврђују потребе за патронажном посетом бабињари и новорођенчету. Укратко, реализује се преузимањем података из отпустне листе из породилишта.</p>
3.	<p>Поливалентна патронажна сестра након пријаве или налога лекара телефоном позива породицу у вези са договором око термина посете, уз захтев:</p> <ul style="list-style-type: none">– да се документација из породилишта слика и пошаље у форми електронске поште (<i>e-mail, viber</i>) или да прочита отпусну листу ако нема интернет,– да чланови породице имају хируршке или платнене маске на лицу током посете (ако немају сви маску, неопходно је да маску носи бабињара у оним ситуацијама када није могуће одржати физичку дистанцу, као на пример: помоћ око дојења, преглед груди, преглед ране од епизиотомије...),– да домаћини породице обезбеде дезинфекцију обуће испред улазних врата (тканина натопљена дезинфекционим средством на бази хлора). <p>Патронажна сестра током телефонског разговора утврђује ко ће да буде присутан током посете, да ли су укућани били у контакту са неким ко је оболео од COVID-19 и да ли корисник или неко од чланова породице има телесну температуру изнад 37 степени или респираторне тегобе.</p>
4.	<p>Уколико се током најаве патронажне посете и увида у документацију утврди да на основу симптома или контакта постоји сумња или су позитивни на COVID-19, поливалентна патронажна сестра пријављује телефоном начелнику и главној сестри</p>

	службе како би се организовала патронажна посета тој породици.
5.	Планирање активности здравствене неге кроз патронажну посету обухвата више активности: издвајање приоритета (проблема) који су промењиви, а одређују се на основу тренутног стања и присутних здравствених или социјалних потреба. План треба да буде кратак, јасан и примењив писани документ којим планирамо сестринске активности. Патронажна посета се планира и реализује на основу пет критеријума (Смернице за рад ППС у условима заразне болести COVID-19).
6.	<p>Реализација активности (плана неге) кроз патронажну посету подразумева активности у складу са: Стручно-методолошким упутством за спровођење Уредбе о Националном програму здравствене заштите жена, деце и омладине, поступцима према Номенклатури здравствених услуга на примарном нивоу здравствене заштите и у складу са Правилником уз придржавање мера превенције COVID-19.</p> <p>Поливалентна патронажна сестра термин следеће патронажне посете договара са корисником и породицом. Предлаже могућност видео позива након треће патронажне посете, уколико постоје услови од стране поливалентне патронажне сестре и корисника. У циљу успешне реализације (комуникације, вештине и повезивање корисника са значајним институцијама у локалној заједници) од посебне важности је вођење прописане документације. Подаци о бабињари се евидентирају у протокол или свеску бабињара, а подаци о новорођенчету у протокол или свеску новорођенчади, одојчади и мале деце по територијалној припадности како би се касније пратили кроз патронажне посете према Правилнику.</p> <p>У патронажној посети поливалентна патронажна сестра користи личну заштитну опрему (заштитни мантил, хируршку маску, једнократне рукавице, капу, каљаче и визир). Приликом уласка у породицу потребно је да поливалентна патронажна сестра на улазу у стан стане на тканину која је натопљена дезинфекционим средством, ставља каљаче и улази у стан корисника.</p>
7.	По завршетку патронажне посете, поливалентна патронажна сестра скида рукавице и каљаче и одлаже их у кесу која је за то намењена. Након тога, пере руке топлом водом и сапуном (по препоруци) или дезинфикује руке 70% алкохолом.
8.	Евалуација (вредновање учињеног) обухвата: јасно дефинисан циљ неге, задовољство пруженим активностима, стање корисника и чланова породице, критеријуме за успех или неуспех, здравствено и психосоцијално стање појединца, породице и заједнице. Утврђује се да ли смо негом постигли постављене циљеве. Долазимо до сазнања: како активности напредују, које су позитивне, а које негативне стране и који су недостаци, као и о успешности методе и средстава за рад.
Евентуални нежељени догађаји се уписују у књигу нежељених догађаја.	

Домови здравља у Републици Србији – Поливалентна патронажна служба

II ПРОЦЕДУРА ЗА ПАТРОНАЖНУ ПОСЕТУ НОВОРОЂЕНЧЕТУ И БАБИЊАРИ У СЛУЧАЈУ КАДА СУ БАБИЊАРА, НОВОРОЂЕНЧЕ ИЛИ ЧЛАНОВИ ПОРОДИЦЕ ПОЗИТИВНИ ИЛИ НА ОСНОВУ СИМПТОМА/КОНТАКТА ПОД СУМЊОМ НА COVID-19

Редослед поступака – опис рада

1.	<p>Свака поливалентна патронажна сестра задужена је за микрорејон који покрива. Патронажне посете реализују се према плану, пријави и дојави, као и по налогу лекара. Поливалентна патронажна сестра прави дневни план патронажних посета бабињарама и новорођенчади:</p> <ul style="list-style-type: none">– за прву патронажну посету бабињарама и новорођенчади на основу пријаве из породилишта, пријаве из телефонског саветовалишта „Хало беба” или пријаве члана породице, као и дојаву из локалне заједнице, а– за поновну патронажну посету на основу процене поливалентне патронажне сестре из претходних посета или на основу налога лекара.
2.	<p>Утврђивање потреба за здравственом негом кроз патронажну посету подразумева: прикупљање података о појединцу, породици, групи, заједници. Након тога следи провера и сређивање података, као и идентификација проблема и фактора ризика. У овој првој фази процеса здравствене неге издвајају се приоритети и утврђују потребе за патронажном посетом бабињари и новорођенчету. Укратко, реализује се преузимањем података из отпусне листе из породилишта.</p>
3.	<p>Поливалентна патронажна сестра након пријаве или налога лекара телефоном позива породицу у вези са договором око термина посете, уз захтев:</p> <ul style="list-style-type: none">– да се документација из породилишта слика и пошаље у форми електронске поште (<i>e-mail, viber</i>) или да прочита отпусну листу ако нема интернет,– да сви чланови породице имају хируршке маске на лицу током посете (посебно се односи на бабињару у оним ситуацијама када није могуће одржати социјалну дистанцу, као на пример: помоћ око дојења, преглед груди, преглед ране од епизиотомије...),– да домаћини породице обезбеде дезинфекцију обуће испред улазних врата (тканина натопљена дезинфекционим средством на бази хлора). <p>Патронажна сестра током телефонског разговора утврђује ко ће да буде присутан током посете, да ли су укућани били у контакту са неким ко је оболео од COVID-19 и да ли корисник или неко од чланова породице има телесну температуру изнад 37 степени или респираторне тегобе.</p> <p>Најава патронажне посете реализује се телефонским путем и том приликом породица се упознаје са процедуром доласка у патронажну посету. На основу података о кориснику патронажне посете и члановима породице, поливалентна патронажна</p>

	сестра врши процену на основу пет критеријума за реализацију патронажне посете.
4.	У ситуацији када је поливалентна патронажна сестра приликом најаве патронажне посете (на основу увида у документацију или усменог саопштења корисника о сопственом здравственом стању или стању чланова породице) утврдила да на основу симптома или контакта постоји сумња или позитиван тест на COVID-19, патронажна сестра пријављује телефоном начелнику и главној сестри службе како би се организовала патронажна посета тој породици.
5.	Планирање активности здравствене неге кроз патронажну посету обухвата више активности: издвајање приоритета (проблема) који су промењиви, а одређују се на основу тренутног стања и присутних проблема. План треба да буде кратак, јасан и примењив писани документ којим планирамо сестринске активности. Патронажна посета се планира и реализује на основу пет критеријума (Смернице за рад ППС у условима заразне болести COVID-19). За ову патронажну посету поливалентна патронажна сестра припрема личну заштитну опрему (једнократни мантил/скафандер, наочаре и визир, рукавице, каљаче, капу, хируршку маску) коју касније одлаже у кесу која је за то намењена.
6.	<p>Реализација активности (плана неге) кроз патронажну посету подразумева активности у складу са: Стручно-методолошким упутством за спровођење Уредбе о Националном програму здравствене заштите жена, деце и омладине, поступцима према Номенклатури здравствених услуга на примарном нивоу здравствене заштите и у складу са Правилником уз придржавање мера превенције COVID-19.</p> <p>Поливалентна патронажна сестра термин следеће патронажне посете договара са корисником и породицом. Уколико постоје услови од стране поливалентне патронажне сестре и корисника предлаже могућност видео позива након треће патронажне посете. У циљу успешне реализације (комуникације, вештине и повезивање корисника са значајним институцијама у локалној заједници) од посебне важности је вођење прописане документације.</p> <p>Препорука је да се поливалентне патронажне сестре придржавају Упутства за негу и исхрану новорођенчета мајки које имају сумњиву или потврђену инфекцију COVID-19 у болничкој или кућној изолацији које је издала Републичка стручна комисија за подршку дојењу, породичну и развојну негу новорођенчета Министарства здравља Републике Србије, ажурирано: 11.9.2020. године.</p> <p>Подаци о бабињари се евидентирају у протокол или свеску бабињара, а подаци о новорођенчету у протокол или свеску новорођенчади, одојчади и мале деце по територијалној припадности како би се касније пратили кроз патронажне посете према Правилнику.</p> <p>У патронажној посети поливалентна патронажна сестра користи личну заштитну опрему (једнократни заштитни мантил/скафандер, каљаче, рукавице, хируршку маску, капу, наочаре и визир). У припреми за патронажну посету потребно је да се поливалентна патронажна сестра обуче у заштитну опрему у дому здравља, а том</p>

	<p>приликом јој помаже друга поливалентна патронажна сестра. Приликом уласка у породицу потребно је да поливалентна патронажна сестра на улазу у стан стане на тканину која је натопљена дезинфекционим средством, ставља каљаче и улази у стан корисника. По завршетку патронажне посете поливалентна патронажна сестра треба да замоли некога од чланова породице да позову другу поливалентну патронажну сестру која треба да помогне око скидања и одлагања личне заштитне опреме. Поливалентна патронажна сестра у патронажну посету не носи мобилни телефон и не додирује њихов. Бабињара и чланови породице током посете патронажне сестре треба да носе хируршке или памучне маске.</p>
7.	<p>Друга поливалентна патронажна сестра треба да сачека патронажну сестру која је реализовала посету и на позив телефоном долази до стана корисника и помаже колегиници након извршене посете да скине личну заштитну опрему и одложи је у кесу која је за то намењена. Треба да понесе дезинфекционо средство, 70% алкохол и припреми две кесе за одлагање коришћене личне заштитне опреме која се третира као инфективни отпад.</p> <p>Лична заштитна опрема треба да се облачи и скида корак по корак према препоруци и одлаже у кесу која је за то намењена.</p> <p>На излазу из стана патронажна сестра скида каљаче (унутрашња страна ка споља) и стаје на тканину са дезинфекционим средством на бази хлора), а након тога скида:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. заштитне рукавице и убацује у кесу – дезинфикује руке са рукавицама (асистент прска дезинфекционо средство 70% алкохол); 2. заштитни мантил (који се слаже на унутрашњу страну) и убацује у кесу, а након тога дезинфикује руке 70% алкохолом; при овом кораку је потребна асистенција за откопчавање мантила; 3. заштитне рукавице и убацује у кесу – дезинфикује руке са рукавицама (асистент прска дезинфекционо средство 70% алкохол); 4. заштитни мантил (који се слаже на унутрашњу страну) и убацује у кесу, а након тога дезинфикује руке 70% алкохолом; при овом кораку је потребна асистенција за откопчавање мантила (уколико постоје услови у погледу кадра); 5. визир који убацује у другу кесу са инфективним отпадом; тада обе патронажне сестре дезинфикују руке; 6. заштитну капу коју убацује у кесу – дезинфикује руке; 7. рукавице које убацује у кесу – дезинфикује руке; 8. маску коју убацује у кесу – дезинфикује руке. <p>Руке се перу топлом водом и сапуном (по препоруци) или дезинфикују са 70 % алкохолом.</p>
8.	<p>Евалуација (вредновање учињеног) обухвата: јасно дефинисан циљ неге, задовољство пруженим активностима, стање корисника и чланова породице, критеријуме за успех</p>

или неуспех, здравствено и психосоцијално стање појединца, породице и заједнице. Утврђује се да ли смо негом постигли постављене циљеве. Долазимо до сазнања: како активности напредују, које су позитивне, а које негативне стране и који су недостаци, као и о успешности методе и средстава за рад.

Евентуални нежељени догађаји се уписују у књигу нежељених догађаја.

Домови здравља у Републици Србији – Поливалентна патронажна служба

III ПРОЦЕДУРА ЗА ПАТРОНАЖНУ ПОСЕТУ ПОРОДИЦИ ЗА ВРЕМЕ ЕПИДЕМИЈЕ COVID-19

Под појмом патронажна посета породици подразумева се патронажна посета: одојчету, малом и предшколском детету, школском детету (само по налогу лекара), трудници, одраслом становништву (19–65 година), старијим и старим особама (65 и више година).

Редослед поступака – опис рада

1.	<p>Поливалентна патронажна сестра реализује патронажну посету на микрорејону који покрива. Патронажне посете реализују се према плану, пријави и дојави, као и по налогу лекара. Поливалентна патронажна сестра прави дневни план патронажних посета породици:</p> <ul style="list-style-type: none">– за прву патронажну посету породици на основу плана патронажне ППС и појединачно поливалентне патронажне сестре, пријаве члана породице или дојаве из локалне заједнице и налога лекара, а– за поновну патронажну посету на основу процене поливалентне патронажне сестре из претходних посета или на основу налога лекара.
2.	<p>Утврђивање потреба за здравственом негом кроз патронажну посету подразумева: прикупљање података о појединцу, породици, групи, заједници. Након тога следи провера и сређивање података, као и идентификација проблема и фактора ризика.</p> <p>У првој фази процеса здравствене неге издвајају се приоритети и утврђују потребе за патронажном посетом породици.</p> <p>Прва патронажна посета реализује се на основу плана, пријаве корисника или чланова породице, дојаве из локалне заједнице или налога лекара.</p> <p>Поновна патронажна посета реализује се: на основу процене поливалентне патронажне сестре, плана након увида у евиденцију са подацима који су разврстани по популационим групама и територијалној припадности. Такође, реализује се на основу налога лекара на образцу ППС-1 („сигнал налог”).</p> <p>Ако је патронажна посета према пријави корисника или чланова породице, патронажна посета се реализује на основу медицинске документације. Патронажна посета на основу налога лекара реализује се „сигнал налогом” (налог за патронажну посету на образцу ППС-1 који попуњава лекар у дупликату). У изузетним случајевима патронажна посета може да се реализује према дојави из локалне заједнице (екстремно сиромаштво, насиље над женама у породици, злостављање, злоупотреба или занемаривање детета и слично).</p>
3.	<p>Најава патронажне посете реализује се телефонским путем и том приликом породица се упознаје са процедуром доласка у патронажну посету. На основу података о кориснику патронажне посете и члановима породице, поливалентна патронажна</p>

	<p>сестра врши процену на основу пет критеријума за реализацију патронажне посете (Смернице за рад ППС зу условима заразне болести COVID-19).</p> <p>Поливалентна патронажна сестра телефоном позива породицу у вези са договором око термина посете, уз захтев:</p> <ul style="list-style-type: none"> – да чланови породице имају хируршке или платнене маске на лицу током посете (ако немају сви маску, неопходно је да маску носи корисник у оним ситуацијама када није могуће одржати физичку дистанцу, као на пример: мерење крвног притиска, мерење гликемије у крви и слично, – да домаћини породице обезбеде дезинфекцију обуће испред улазних врата (тканина натопљена дезинфекционим средством на бази хлора). <p>Поливалентна патронажна сестра током телефонског разговора утврђује ко ће да буде присутан током посете, да ли су укућани били у контакту са неким ко је оболео од COVID-19 и да ли корисник или неко од чланова породице има телесну температуру изнад 37 степени или респираторне тегобе.</p> <p>Ако породица одбије патронажну посету због страха од инфекције или неких других разлога, поливалентна патронажна сестра може да предложи опцију видео позива који се реализује уколико постоје услови са обе стране.</p>
4.	<p>Уколико се током најаве патронажне посете и увида у документацију утврди да на основу симптома или контакта постоји сумња или су позитивни на COVID-19, патронажна сестра пријављује телефоном начелнику и главној сестри службе како би се организовала патронажна посета тој породици.</p>
5.	<p>Планирање активности здравствене неге кроз патронажну посету обухвата више активности: издвајање приоритета (проблема) који су промењиви, а одређују се на основу тренутног стања и присутних здравствених или социјалних проблема. План треба да буде кратак, јасан и примењив писани документ којим планирамо сестринске активности. Патронажна посета се планира и реализује на основу пет критеријума (Смернице за рад ППС у условима заразне болести COVID-19).</p>
6.	<p>Реализација активности (плана неге) кроз патронажну посету подразумева активности у складу са: Стручно-методолошким упутством за спровођење Уредбе о Националном програму здравствене заштите жена, деце и омладине (за труднице, одојчад, мала, предшколска и школска деца), поступцима према Номенклатури здравствених услуга на примарном нивоу здравствене заштите и у складу са Правилником уз придржавање мера превенције COVID-19.</p> <p>Поливалентна патронажна сестра термин следеће патронажне посете договара са корисником и породицом. Уколико постоје услови од стране поливалентне патронажне сестре и корисника за видео позив, поливалентна патронажна сестра предлаже ту могућност. У циљу успешне реализације (комуникације, вештине и повезивање корисника са значајним институцијама у локалној заједници) од посебне важности је вођење прописане документације. Евиденција са подацима о кориснику</p>

	<p>уноси се у протокол или свеску за: одојчад, малу, предшколску и школску децу, труднице, оболеле од хроничних незаразних болести, као и за породице под ризиком (услед екстремног сиромаштва, насиља над женама у породици, злостављања, злоупотребе или занемаривања деце, дисфункције у маргинализованој породици која није у стању да обезбеди основне потребе за чланове породице и слично). Евиденцију води свака поливалентна патронажна сестра за свој микрорејон.</p> <p>У патронажној посети поливалентна патронажна сестра користи личну заштитну опрему (заштитни мантил, хируршку маску, рукавице, капу, каљаче и визир). Приликом уласка у породицу потребно је да поливалентна патронажна сестра на улазу у стан стане на тканину која је натопљена дезинфекционим средством на бази хлора, ставља каљаче и улази у стан корисника.</p>
7.	<p>По завршетку патронажне посете поливалентна патронажна сестра скида рукавице и каљаче и одлаже их у кесу која је за то намењена. Након тога, пере руке топлом водом и сапуном (по препоруци) или дезинфикује руке 70% алкохолом.</p>
8.	<p>Евалуација (вредновање учињеног) обухвата: јасно дефинисан циљ неге, задовољство пруженим активностима, стање корисника и чланова породице, критеријуме за успех или неуспех, здравствено и психосоцијално стање појединца, породице и заједнице. Утврђује се да ли смо негом постигли постављене циљеве. Долазимо до сазнања: како активности напредују, које су позитивне, а које негативне стране и који су недостаци, као и о успешности методе и средстава за рад.</p>
<p>Евентуални нежељени догађаји се уписују у књигу нежељених догађаја.</p>	

Домови здравља у Републици Србији – Поливалентна патронажна служба

IV ПРОЦЕДУРА ЗА ПАТРОНАЖНУ ПОСЕТУ ПОРОДИЦИ У СЛУЧАЈУ КАДА СУ КОРИСНИК ИЛИ ЧЛАНОВИ ПОРОДИЦЕ ПОЗИТИВНИ ИЛИ НА ОСНОВУ СИМПТОМА/КОНТАКТА ПОД СУМЊОМ НА COVID-19

Под појмом патронажна посета породици подразумева се патронажна посета: одојчету, малом и предшколском детету, школском детету (по налогу лекара), трудници, одраслом становништву (19–65 година), старијим и старим особама (65 и више година).

Редослед поступака – опис рада

1.	Патронажна посета породици се не реализује, него се одлаже или реализује путем видео позива уместо патронажне посете, уколико постоји услов од стране поливалентне патронажне сестре и корисника. Ако на основу пријаве, дојаве или налога лекара постоји потреба за неодложном патронажном посетом због изузетне ситуације (екстремно сиромаштво, насиље над женама у породици, злостављање, злоупотреба или занемаривање детета, смештај у установу социјалне заштите и слично) патронажна посета се реализује. У ову врсту посете обично не иде само поливалентна патронажна сестра, него и социјални радник и правник из центра за социјални рад, а по потреби и полицајац.
2.	Утврђивање потреба за здравственом негом путем видео позива уместо патронажне посете подразумева: прикупљање података о појединцу, породици, групи и заједници. Након тога следи провера и сређивање података, као и идентификација здравствених или социјалних потреба и фактора ризика. У првој фази процеса здравствене неге издвајају се приоритети и утврђују потребе за патронажном посетом породици.
3.	Уколико је патронажна посета неодложна и не може да се реализује видео позивом, поливалентна патронажна сестра након пријаве или налога лекара телефоном позива породицу у вези са договором око термина посете, уз захтев: <ul style="list-style-type: none">– да чланови породице имају хируршке или платнене маске на лицу током посете,– да домаћини породице обезбеде дезинфекцију обуће испред улазних врата (тканина натопљена дезинфекционим средством на бази хлора).
4.	Планирање активности здравствене неге путем видео позива уместо патронажне посете обухвата више активности: издвајање приоритета (проблема) који су промењиви, а одређују се на основу тренутног стања и присутних проблема. План треба да буде кратак, јасан и примењив писани документ којим планирамо сестринске активности. Поливалентна патронажна сестра предлаже кориснику могућност видео позива уместо патронажне посете, уколико постоје услови од стране корисника и од стране поливалентне патронажне сестре. Путем видео позива поливалентна патронажна

	сестра контактира породицу и има могућност размене информација и података, давања савета и пружања подршке корисницима.
5.	<p>Реализација активности (плана неге) путем видео позива уместо патронажне посете подразумева активности у складу са: Стручно-методолошким упутством за спровођење Уредбе о Националном програму здравствене заштите жена, деце и омладине поступцима према Номенклатури здравствених услуга на примарном нивоу здравствене заштите и у складу са Правилником.</p> <p>У ситуацији када је корисник или неко од чланова породице позитиван или због симптома или контакта под сумњом на COVID-19, патронажна посета се не реализује. Уколико постоје услови од стране поливалентне патронажне сестре и корисника, предлаже се могућност видео позива или се патронажна посета одлаже. Значајно је да је поливалентна патронажна сестра у контакту са корисником и доступна за пружање информација, савета и подршке.</p> <p>Видео позив уместо патронажне посете може да се реализује на основу пријаве, дојаве или налога лекара („сигнал налог” – налог за патронажну посету на образцу ППС-1 који попуњава лекар у дупликату). Поливалентна патронажна сестра прави дневни план видео позива уместо патронажне посете породици.</p> <p>Ако постоји неодложна потреба за патронажном посетом (према налогу лекара, пријави или дојави из локалне заједнице) у изузетним случајевима патронажна посета се реализује. Поливалентна патронажна сестра примењује мере превенције COVID-19 и користи личну заштитну опрему (једнократни мантил/скафандер, наочаре и визир, рукавице, каљаче, капу, хируршку маску) коју касније одлаже у кесу која је за то намењена. Поливалентну патронажну сестру прати друга поливалентна патронажна сестра која након патронажне посете помаже око скидања личне заштитне опреме по редоследу како је прописано.</p>
6.	Поливалентна патронажна сестра треба да је у контакту са корисницима које је планирала да посети (телефоном, видео позивом) ради размене информација и података, савета и подршке. Након тога, поливалентна патронажна сестра треба да телефоном договори термин следеће патронажне посете.
7.	Евалуација (вредновање учињеног) обухвата: јасно дефинисан циљ здравствене неге, задовољство пруженим активностима, стање корисника и чланова породице, критеријуме за успех или неуспех, здравствено и психосоцијално стање појединца, породице и заједнице. Утврђује се да ли смо негом постигли постављене циљеве. Долазимо до сазнања: како активности напредују, које су позитивне, а које негативне стране и који су недостаци, као и о успешности методе и средстава за рад.
Евентуални нежељени догађаји се уписују у књигу нежељених догађаја.	